

anvendt saadanne Udgifter til Fabrikken Drift, som kunne være lig med eller endogsaa større end en rimelig Afskrivning. Men det drejer sig ikke derom. Vi tale her ikke om, hvorvidt Fabrikken har været vel ledet fra 1867—68 til nu, men hvorvidt der paa det foreliggende Finanslovsforslag skal paa en mere metodisk Maade end tidligere opføres Statsvirksomhederne med deres Kapitaler; Afskrivninger o. s. v., og det, jeg ønskede, da jeg talte forrige Gang, og som jeg haaber at kunne faa den højtærede Ministers Medvirken til, er, at vi fra Dato og i Fremtiden faa at vide, hvor stor Kapital Staten har anbragt i Fabrikken, og hvor store Afskrivningerne ere, saa at man derved kan faa en Forestilling om, hvordan den betaler sig som Statsvirksomhed. Den kan betale sig paa en af to Maader. Det er muligt, at den betaler sig paa den Maade, jeg vil nævne først, nemlig saaledes, at Staten faar dens Frembringelser for mindre, end de koste i Handel og Vandel. Det kan let føre til, at Fabrikken fremtræder med Underskud. Det er en Maade, som jeg ikke anser for metodisk og klar. Jeg vilde foretrække, at dens Varer bleve opførte med, hvad jeg vilde kalde gangbar Pris, og at man saa af Enderesultatet kunde se, om Staten stod sig ved at drive Fabrikken paa den Maade eller ikke. Men under alle Omstændigheder kunde jeg ønske, at man fik den samme regnskabsmæssige Opstilling for Klædefabrikken som for de andre Statsvirksomheder.

Der er blevet talt en Del om Postvæsenet. Jeg nævnede, at Postvæsenet bringer Statskassen et meget betydeligt Overskud, en 1,100,000 Kr., foruden at forrente sin Kapital. Dertil svarede den højtærede Minister mig, at det var ikke rigtigt, thi jeg havde undladt at medregne Værdien af Grundene og kun taget Værdien af Bygningerne. Jeg siger, at hvis jeg har gjort det, er det ikke min Skyld; for jeg tog det, der staar paa dette Aars Finanslov, og der staar opført forholdsvis detaillerede Oplysninger for Postvæsenets Vedkommende om Bygninger, Inventar og andet mere. Har jeg ikke medtaget Grundene, er det, fordi Grundenes Værdi ikke staar opført der, og saa finder jeg ikke, det bør være nogen Anke mod mig, men en Anke mod Opstillingen paa Finansloven, hvor der saa atter er et lille Hul, der bør udfyldes, saa vi ogsaa faa Grundenes Værdi føjet til. Men for øvrigt forandrer denne Tilføjelse af Grundenes Værdi, op imod 2 Mill. Kr., ikke Forholdet, selv om det saa bliver rigtigt, som

det ærede Medlem fra Roskilde (Jerichow) sagde, at i Stedet for 23 pCt. giver Postvæsenet kun 17 pCt.—18 pCt. af den Kapital, der staar i det; det bliver alligevel saaledes, at det er omtrent 1 Mill. Kr., Postvæsenet giver Staten i Overskud, efter at det har forrentet sin Kapital. Nu gjorde jeg en Bemærkning om dette Overskud i Forbindelse med Forslaget om at borttage den Begunstigelse, som en Del af Københavns Omegn har ved at regnes for lokale Distrikter under Københavns Postdistrikt og kun betaler 5 Øre i Stedet for 10 Øre for sine Breve. Den højtærede Minister sagde til mig, da jeg talte om dette Overskud, at jeg vilde jo udligne dette Overskud ved at udvide Lokalportoens Omraade. Nej, det vil jeg jo ikke; det er egentlig at vende Forholdet paa Hovedet. Men det, den højtærede Regering vil, er, at den vil indskrænke Lokalportoens Omraade. Naar man vil dette, maa man have nogen Grund dertil, og det kunde jo være en plausibel Grund, at Postvæsenets Indtægter vare for smaa. Men naar Forholdet er det, at de ere for store, eller i alt Fald meget store, forekommer det mig dog, at *det* i det mindste ikke kan være nogen Grund til, at vi gøre det Tilbageskridt, at Københavns Omegns Beboere i en hel Del Sogne eller Distrikter skulle gaa op fra 5 Øres til 10 Øres Brevporto. Der maa være en anden Grund dertil, det kan ikke være de pekuniære Hensyn. Dertil siger den højtærede Minister, at det er i det hele ikke Postvæsenet, som har ønsket at udvide Lokalportoens Omraade, men det var Rigsdagen, der i sin Tid ønskede det, og nu, siger Ministeren, er det igen Rigsdagen, der vil indskrænke det, idet han derved forstaar Finanslovkommissionen. Nu er det ganske rigtigt, at det var Rigsdagen, som sidst ønskede, at Lokalportoens Omraade skulde udvides; men jeg kan ikke finde, at man kan sige, at Finanslovkommissionen er Rigsdagen. Der er dem, der have sagt, at den er en Overrigsdag; det er muligt, at den har været det, men Rigsdag er den i alle Tilfælde ikke. Jeg vil minde om nogle enkelte Træk af, hvordan det gik til i sin Tid, da den lavere Porto i disse Distrikter blev indført, eller rettere den lavere Porto i hele Landet. Det var i 1902, da man vedtog Forhøjelsen af 8 Øres Porto til 10 Øre og 4 Øres Porto til 5 Øre. Da Forslaget derom blev fremsat af daværende Trafikminister Hage, tog man straks i Rigsdagen med det daværende Medlem